

BELÜGYMINISZTERIUM
ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

A kritikus szervezetek ellenálló képességének aktualitásai

Angyal István tű. ezredes
főosztályvezető

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Kritikus Infrastruktúra Koordinációs Főosztály

Napjaink kihívásai

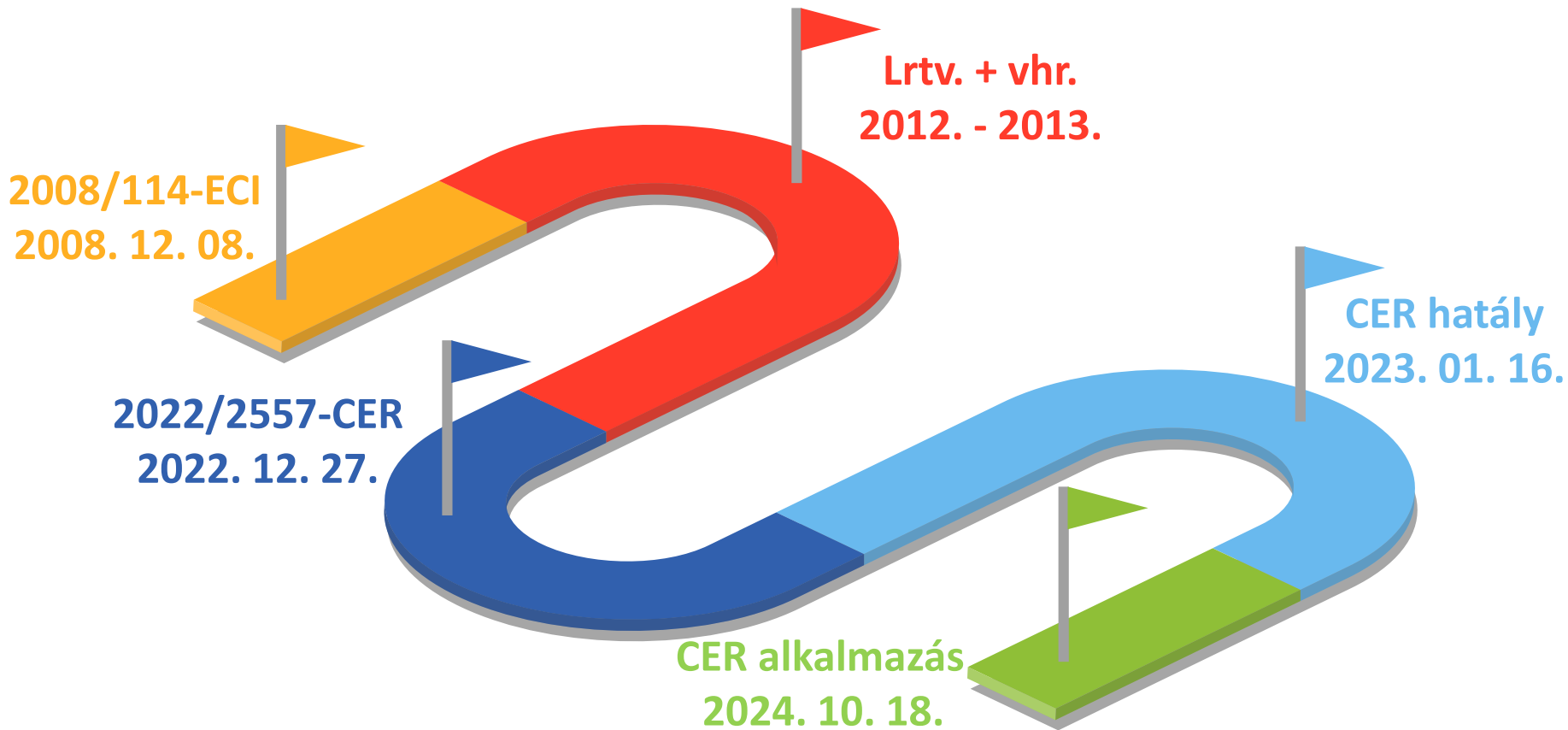
Kihívások:

- covid,
- háború,
- terrorizmus,
- hibrid fenyegetések,
- klímaváltozás,
- AI-technológiák,
- kölcsönös függőségek,

Következmények: országok biztonságának maximalizálása, ellenálló képesség fejlesztése, eddigi gyakorlatok, szabályozások helyett rendszerezettebb, strukturáltabb összehangolt szabályozás igénye.

A 2022/2557 EU irányelv és a hazai átültetés

CER irányelv általánosságban

Megújult szabályozás:

- szemléletváltás – szervezetek, függőségek, kockázatok, ellátási láncok, felelősségek
- ellenálló képesség – megelőzés, reagálóképesség, ellenállás/enyhítés/tompítás/ alkalmazkodás, helyreállítás képessége
- szervezetek és állam/hatóságok együttműködése
- stratégia és nemzeti kockázatértékelés – esemény, zavar, jelentős hatás
- kritikus szervezetek/infrastruktúrák azonosítása, kötelezettségei, támogatása
- kritikus szervezetek hatósági felügyelete, szankciók
- egyedüli kapcsolattartó pont
- háttérelőrzés
- 11 ágazat, 52 alapvető szolgáltatás

CER + NIS2 + AI + ...

EU normák eltérő kompetenciaszintje: CER a szervezetet átfogó kockázatokra vonatkozik, NIS2 a szűkebb halmaz, fókuszban az információbiztonság

- kritikus szervezet: CER (+ NIS2)
- kritikus szervezet kritikus infrastruktúrája: CER + NIS2 + AI Act
- kritikus szervezet nem kritikus infrastruktúrája: NIS2 + AI Act
- pénzügy ágazatban kijelölt kritikus szervezet kritikus infrastruktúrája: CER + NIS2 + DORA + AI Act
- határokon átnyúló villamosenergia rendszerek: CER + NIS2 + NCCS + AI Act
- elkülönült, de összehangolt megoldások
- hatóságok összehangolt felügyelete

A 2022/2557 EU irányelv és a hazai átültetés

- 2023.02.21. megalakult munkacsoportok: BM OKF, ágazati hatóságok, üzemeltetők
- 2 törvény: Kszetv. és Vbö. + 2 új korm. rendelet; 15 Tv., 17 Korm. r. mód., 1+10 hk.
- kritikus szervezetek, kritikus infrastruktúrák
- ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrák
- jelenlegi ágazati korm. rendeletek hatályon kívül helyezése
- 2022/2555 európai parlamenti és tanácsi irányelv (NIS 2 irányelv) elsőbbsége
- új hatósági struktúra (földgáz, hidrogén, villamos energia alágazatra eltérések)
- kritikus szervezet ellenálló képességi szintjéhez tartozó követelmények
- kritikus szervezetek ellenálló képességi feladatainak támogatása
- hatálybalépés ütemezés

Ágazatok / alágazatok

kritikus

Ágazat	Alágazat
Agrárgazdaság	Élelmiszeripar
	Mezőgazdaság
	Elosztó hálózatok
Egészségügy	Beteg-ellátás
	Közegészségügy
	Gyógyszer-ellátás
	Egészségügyi eszközellátás
Energia	Vérellátás
	Villamos energia
	Távfűtés, távhűtés
	Kőolaj
	Földgáz
Infokommunikációs technológiák	Hidrogén
	Digitális infrastruktúra
	Világűr
Közigazgatás	Központi kormányzati közigazgatás
Közlekedés	Közúti közlekedés
	Vasúti közlekedés
	Vízi közlekedés
	Légi közlekedés
	Tömegközlekedés
Pénzügy	Banki szolgáltatás
	Pénzügyi piaci infrastruktúra
Víz	Ivóvíz
	Szennyvíz

ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős

Ágazat	Alágazat
Egészségügy	Mentési tevékenység
	Egészségügyi tartalékok
Gyártás	Elsődleges fémgyártás
	Gépgyártás
	Elektromos berendezések, készülékek és alkatrészek gyártása
	Közlekedési eszközök gyártása
	Vegyipar
	Máshova nem sorolt gyártói tevékenység
Honvédelem	Honvédelmi szempontból fontos rendszerek és létesítmények
	Védelmi ipar
Hulladékgyaldálkodás	Települési nem veszélyes hulladék gyaldálkodás
	Veszélyes hulladék gyaldálkodás
Infokommunikációs technológiák	Postai szolgáltatások
	IKT-szolgáltatások irányítása
	Futárszolgáltatás
	Digitális szolgáltatók
Közigazgatás	Központi kormányzati közigazgatás
	Rendvédelmi szervek
	Köznevelés
	Gondoskodás-, gyermek- és ifjúságpolitika
Közlekedés	Logisztika
Pénzügy	Adó- és vámigazgatás
Víz	Árvi védművek, mőtárgyak és tározók

Hatóságok rendszere

Kijelölő hatóságok: BM OKF (szakhatóság is), MEKH (szakhatóság is), HM

Ágazati szakhatóságok:

- Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
- Egészségügyért felelős miniszter
- Budapest Főváros Kormányhivatala (műszaki biztonsági, útügyi közlekedési)
- Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala
- Vízügyi hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalok
- Vasúti-, Hajózási-, Légiközlekedési hatóság
- Pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter
- Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága
- Adópolitikáért felelős miniszter

Szószedet

Kijelölés

lehetséges
kritikus szervezet
adatszolgáltatásra
felhívása
- szervezetről
- infrastruktúráról

horizontális
kritériumok
teljesülnek

kijelölő
határozat

ágazati
kritériumok
teljesülnek

IGEN

NEM

IGEN

kijelölést
elutasító
határozat

Kritikus szervezet vezetője

kritikus szervezet, legfelső (legfelsőbb döntési jogkörrel rendelkező) vezetője

- **támogatja** az ellenálló képességi **felméréseket, fejlesztéseket**
- **Ellenálló Képességért Felelős Vezetőt (EKFV) foglalkoztat**
- **azonosítja** az érintett **felelősöket, feladatokat**,
- **jóváhagyja az Ellenálló Képességi Tervet**
- **biztosítja** az ellenálló képesség fejlesztésre irányuló **intézkedések végrehajtását**,
- **gondoskodik** a feltárt hibák, nem megfelelőségek kijavításáról
- **reagál** az intézkedések **időszakos értékelésére**

Ellenálló Képességért Felelős Vezető

- **kapcsolatot tart**: kijelölő hatóság, ágazati szakhatóság, egyéb hatóságok
- általános, ágazati, szervezeti követelmények, szabályozási környezet **felmérése**
- kritikus szervezet/infrastruktúra ellenálló képességének **értékelése fejlesztése**
- **EKT + EKM elkészítése, aktualizálása**
- szervezeti egységek közötti **koordináció**
- **ellenálló képességi gyakorlat** koordináció, értékelés
- belső **auditok**
- **rendkívüli** esemény elemzés
- **kontrollált** rendkívüli esemény elemzés

Tervek

Üzemeltetői Biztonsági Terv

Veszélyelemzés és Kritikus
Ellenőrzési Pontok (HACCP) Terv

Tűzriadó Terv

Pandémiás Terv

Élelmiszer Biztonsági Terv

Vízkar-elhárítási Terv

Egészségügyi Válsághelyzeti Terv

Külső Védelmi Terv

Súlyos Káresemény Elhárítási Terv

Belső Védelmi Terv

Üzletmenet-folytonossági Terv

Helyreállítási Terv (DRP)

Tervek felmérése, összehangolása szervezetten belül

- **jogszabályi** előírásnak megfelelő tervek
- **szabványoknak** való megfelelés miatt készült tervek
- **egyéni igény** szerint készült tervek

meglévő tervek kategorizálása / szelektálása / összehangolása / prioritizálása

Tervkészítés folyamata

Célok meghatározása

Érintett felek bevonása

Stakeholderek azonosítása (akik a projektre hatással vannak)

Adatgyűjtés

Lehetőségek felmérése, szempontok mérlegelése, **erőtér elemzés**

Stratégia kidolgozása

Tervek **összehangolása** (műszaki / operatív / erőforrás)

Ütemtervek, határidők

Végrehajtás...

Minden fázisban kockázat alapú gondolkodás!

Kockázatalapú gondolkodás

MIR / KIR / IBIR...

PDCA / PDSA szerinti működés

FMEA

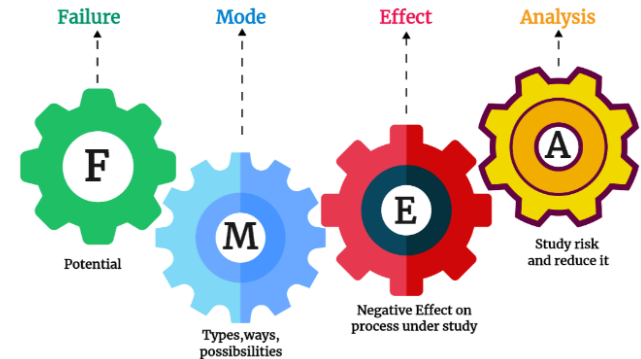
kockázatmenedzsment

kockázatazonosítás

kockázatelemzés

kockázatértékelés

kockázatkezelés

Ellenálló Képességi Terv

- rendkívüli események megelőzése, következményeire reagálás
- általános és ágazatspecifikus tartalmi és formai követelmények
- kockázatkezelési eljárások, riasztási folyamatok, fizikai védelem biztosítása
- függőségek bemutatása, értékelése, alternatív megoldások
- kritikus munkakörben foglalkoztatottak feladatrendszer, oktatás, gyakorlat
- technikai, biztonsági, szervezeti intézkedések (általános és ágazati)
- beszállítók, ellátási lánc, auditok és irányítási rendszerek
- szintbe sorolás követelményei teljesítése, gyakorlatok
- organogram, járványügyi intézkedésekkel kapcsolatos terv
- felülvizsgálat: évente (január 31-ig) vagy soron kívül (horizontális vagy ágazati kritériumokat befolyásoló változás esetén)
- EKM: kockázatok következményei, kezelése (általános és ágazati)

Folyamatos felülvizsgálat

A kockázatelemzés **nem statikus folyamat**. Rendszeres időközönként érdemes **újraértékelni** a kockázatokat és **frissíteni a tervet**, hogy képesek legyünk reagálni az új helyzetekre és változásokra, ezáltal növelhetjük a szervezet ellenálló képességét.

Évente minimum egyszer,
változás esetén soron kívül.

Gyakorlatok tervezése

- **komplex gyakorlat esetén**

- BM OKF kiértékelés a kötelezettség teljesítéséről hivatalos formában
- a komplex ellenálló képességi gyakorlattal a tárgyévben esedékes ellenálló képességi gyakorlatot is teljesíti

- **ellenálló képességi gyakorlat esetén**

- szervezet, vagy infrastruktúra ciklusának, ütemtervének megfelelően, előre eltervezett időpontban legalább évente egyszer
- Ellenálló Képességért Felelős Vezető koordinálja, értékeli és dokumentálja

Gyakorlat tervezése

gyakorlat témájának tisztázása

EKT

ágazati sajátosságok

kitettségek

interdependencia

fő kockázati tényezők, kockázatok kezelése

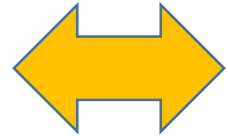
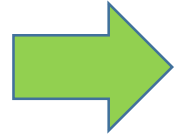
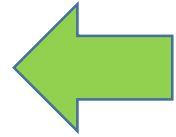
riasztási lánc

szervezeti eszközrendszerek

szervezet és kritikus infrastruktúra, alapvető szolgáltatás jellemzői

Téma tematikája:

események egymásra épülése, dominóhatás, reagáló képesség

Rendkívüli esemény / kontrollált rendkívüli esemény

Rendkívüli esemény:

- kritikus infrastruktúra, alapvető szolgáltatás **megszűnése, kiesése** **vagy**
- kritikus infrastruktúra, alapvető szolgáltatás megszűnése, kiesése **nem következik be**, de szükséges a rendkívüli esemény **kezelésében érintett szervek közreműködése**

Kontrollált rendkívüli esemény:

- kritikus infrastruktúra, alapvető szolgáltatás károsodása, fennakadása **nem jár**
- kritikus infrastruktúra, alapvető szolgáltatás **megszűnésével, kiesésével** **vagy**
- **nem éri el** érintett szervek irányába történő **bejelentés küszöbértékét**, kezelése a kritikus szervezet, szerződött partnerei által önállóan történik

Ellenőrzések – kritikus szervezet részéről

Dokumentáció, EKT és a hozzá tartozó dokumentumok folyamatos ellenőrzése

EKT ellenőrzése érdekében ellenálló képességi gyakorlatok

Belső auditok

Felmért ellenálló képességi szint visszaigazolása az eredményekből

Új kockázatok feltárása

Ellenőrzési lista folyamatos felülvizsgálata, fejlesztés

Adatok validitásának visszaigazolása

Oktatások eredményessége

Folyamatok ellenőrzése...

Ellenőrzések – hatóság részéről

hatósági ellenőrzések típusai, rendje:

- rendszeresen, időszakosan, soron kívül komplex hatósági ellenőrzés keretében:

- jogszabályokban foglalt rendelkezéseknek való megfelelést
- kijelölő határozatban foglalt előírások betartását
- kritikus szervezet intézkedései megfelelőségét, teljesülését
- ellenálló képességi terv és mátrix szabályozottságát és megfelelőségét
- kritikus szervezet vezetője tevékenységének megfelelőségét
- Ellenálló Képességért Felelős Vezető tevékenységének megfelelőségét
- ellenálló képességi gyakorlat megfelelőségét
- ellátási lánc tagjai, beszállítói együttműködésének megfelelőségét
- Ellenálló Képességért Felelős Vezetővel kapcsolatos követelmények teljesülését

Kritikus szervezetek – támogatás

kivételes jogosultság: kritikus munkakörben foglalkoztatottak (polgári védelem)

Kritikus szervezetek – támogatás

- útmutatók, iratminták, formanyomtatványok, módszertani megoldások
- elsőbbségi eljárások
  - közműszolgáltatók 0-24 órás központjai közvetlen és kizárólagos kommunikációs csatornát biztosítanak
  - közműszolgáltatók soron kívüli ügyintézését biztosítanak, legfeljebb 30 napos ügyintézési határidővel
  - javítások és a rendkívüli esemény kezelésében a kritikus szervezet és kritikus infrastruktúra, az alapvető szolgáltatás működése a lehető legrövidebb ideig legyen korlátozott
- tapasztalatok megosztásának anonimizált fórumrendszere
- közműkorlátozások tilalma
- gépjárművek korlátozásainak csökkentése

BELÜGYMINISZTERIUM
ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

Köszönöm a figyelmet!